

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih KACIR** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Ülke ekonomisinin temel taşı olan imalatçı ve ihracatçı firmalar, 2024 yılında TL'nin değer kazanması ve enflasyondaki artış nedeniyle ciddi finansal sıkıntılar yaşamışlardır. Bu süreçte firmaların gelirleri TL bazında artsa da giderlerindeki daha yüksek oranlı artış kârlılıklarını olumsuz etkilemiştir. 2024 yılındaki finansal sıkışıklıkların ardından 2025 yılı için de benzer bir tablo beklenmektedir. Bu zorlu dönemde, sanayicilerin karşı karşıya kaldığı bir diğer önemli sorun ise Organize Sanayi Bölgeleri'ndeki (OSB) yönetmelik değişiklikleri ve buna bağlı uygulamalardır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın OSB'lerle ilgili düzenlemeleri, sanayiciler tarafından "zorlayıcı" ve "yatırımları engelleyici" olarak değerlendirilmektedir. Bakanlık, OSB'lerdeki rezerv alanları ve boş arsaları hedef alarak yatırım yapılmayan araziler için yüksek harç bedelleri talep etmektedir. Bu durum, sanayiciler üzerinde ek bir finansal yük oluşturmuş ve yatırım yapma motivasyonlarını azaltmıştır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 5 Eylül 2024 tarihinde yayınladığı ve daha sonra üç kez revize ettiği yönetmelik, OSB'lerdeki boş arsalar için yeni harç uygulamalarını içermektedir. Bu yönetmelik kapsamında:

Henüz fabrika kurulmamış veya üretime başlamamış arsalar için yüksek oranlı harçlar talep edilmektedir. Yatırımı devam eden ve tamamlanması uzun sürecek projelerden dâhi ciddi harç bedelleri istenmektedir. Üç yıllık harç bedelinin peşin ödenmesi şart koşulmakta, aksi takdirde arazilere el koyma tehdidi gündeme getirilmektedir.

Bu tür düzenlemeler, sanayiciler tarafından "keyfi" ve "gereksiz" olarak nitelendirilmekte; aynı zamanda yatırımları artırmak yerine tam tersine, yatırımları engelleyeceği ifade edilmektedir.

Sanayiciler, boş arsa kavramının yatırım için kritik öneme sahip olduğunu vurgulamaktadır. Rezerv arsalar, gelecekte yapılacak yatırımlar için bir güvence niteliğindedir. Sanayi arsalarının şu başlıca avantajları bulunmaktadır:

- Bankalar tarafından yatırım finansmanı için kabul gören önemli bir teminat oluşturmaktadır.
- Yeni yatırımların mevcut tesislerle entegre bir şekilde yapılmasına olanak tanımaktadır.
- Zamanlama ve finansal planlama açısından sanayiciye esneklik sağlamaktadır.

Ancak, yönetmelik değişiklikleri bu avantajları ortadan kaldırmakta ve sanayicileri finansal darboğaza itmektedir. Örneğin, ekspertiz değeri 200 milyon TL olan bir arsa için yıllık %6 oranında 36 milyon TL harç talep edilmekte, bu bedelin üç yıllık toplamı olan 108 milyon TL peşin ödenmesi istenmektedir. Bu tür uygulamalar, sanayicilerin finansal yüklerini artırmakta ve yatırım yapmalarını zorlaştırmaktadır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın mevcut politikalarının, ülkenin sanayi üretimine ve ihracatına katkı sağlamak yerine sanayicileri zor durumda bıraktığı görülmektedir. Bu durum, ülkenin ekonomik hedeflerine ulaşmasını zorlaştıracaktır. Bakanlığın, "zorlayıcı" uygulamalar yerine sanayicilere destekleyici politikalar sunması ve iş birliği kültürünü güçlendirmesi büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, OSB'lerle ilgili yönetmeliklerin sanayicilerin ihtiyaçlarına uygun şekilde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. OSB'lerdeki boş arsalarla yönelik getirilen yüksek oranlı harç yükümlülüklerinin amacı tam olarak nedir? Bu uygulamanın, yatırım planlamasında olan ancak finansal imkânları sınırlı sanayicilere yaratacağı olumsuz etkiler nasıl öngörülmektedir?
2. Yatırımların tamamlanma süreleri için belirlenen katı sınırlar, talep daralması ve finansmana erişim zorluklarının yaşandığı bir dönemde sanayiciler için uygulanabilir midir? Bu sürelerin daha esnek ve gerçekçi hale getirilmesi planlanmakta mıdır?
3. Üç yıllık harç ödemelerinin peşin alınması, birçok sanayici üzerinde ciddi bir finansal baskı yaratacaktır. Bu uygulamadan elde edilecek gelirin sanayiye katkısı nasıl değerlendirilmektedir? Daha düşük oranlı ve uzun vadeli bir ödeme planı üzerinde çalışılacak mı?
4. Bu tür önemli düzenlemeler yapılmadan önce, sanayicilerin ve OSB yöneticilerinin görüşleri ne ölçüde alınmıştır? İlgili taraflarla daha kapsamlı bir diyalog süreci başlatmayı planlıyor musunuz?
5. Sanayiciler için rezerv arsa, sadece gelecek yatırımlar için değil, aynı zamanda finansal güvence ve stratejik büyüme planları açısından kritik öneme sahiptir. Bu perspektif göz önünde bulundurularak, boş arsalar için farklı bir teşvik politikası gündeme alınabilir mi?
6. Bakanlığınızca, rezerv arsalar yerine yüksek teknolojiye dayalı projelerin teşviki gibi daha yapıcı politika önerilerini değerlendirilecek midir?
7. Ülkenin sanayileşme hedeflerini, verimlilik artışını ve işgücü dönüşümünü desteklemek amacıyla, OSB'ler için daha uzun vadeli bir strateji geliştirmeyi planlıyor musunuz?